

HAEGENDOREN, Maurits van (Leuven 23 augustus 1903 – Neerijse 3 maart 1994). Echtgenoot van Yvonne Groffi.

Begon zijn oude humaniora aan het atheneum te Leuven, maar werd daar buitengezet toen zijn vader, die onderwijzer was aan een Leuvense gemeenteschool, in 1918 administratief gestraft en gebroodroofd werd omdat hij in dienst van een activistische instantie bijlessen had gegeven aan onderwijzers. In het Leuvense Sint-Pieterscollege voltooide Van Haegendoren zijn humaniora. Daarna studeerde hij klassieke filologie en geschiedenis aan de Katholieke Universiteit Leuven. Na zijn pro-

Maurits van Haegendoren speelde in de jaren 1930 een doorslaggevende rol bij de vervlaamsing van de Scoutsbeweging in Vlaanderen. (KADOC)

motie tot doctor in de moderne geschiedenis werd hij leraar en vanaf 1928 archivaris bij het Algemeen Rijksarchief. Van 1952 tot 1968 was hij er conservator en een tijdlang waarnemend Algemeen Rijksarchivaris.

In de jaren 1930 speelde Van Haegendoren een hoofdrol in de vervlaamsing van de Belgische scoutsbeweging. De Baden-Powell Belgian Boy-Scouts werden gefederaliseerd en in 1930 werd het **Vlaams Verbond van Katholieke Scouts (VVKS)** opgericht, waarvan hij verbondscommissaris werd (1933-1948). Hij besteedde bijzondere zorg aan de leidersvorming en de Vlaamse zelfbevestiging tegenover de Franstaligen in het Verbond. Op 18 januari 1930 huwde hij met Yvonne Groffi, die de Katholieke Meisjesgidsen, de **Blauwe Gidsen**, oprichtte.

Tijdens de bezetting hield Van Haegendoren het VVKS ver van de **collaboratie**, maar hij versterkte het Vlaamse bewustzijn van de scouts. Bij de bevrijding werd hij niettemin door kardinaal Ernest-Joseph van Roey tot ontslag gedwongen. Hij werd opgevolgd door zijn adjunct, **Maurits Coppieters**. In de jaren 1950 legde Van Haegendoren zich toe op de verbetering van de contacten tussen katholieken en vrijzinnigen. Hij stichtte in 1950 het Vlaams

Volkshogeschoolwerk en in 1952 nam hij samen met Max Lamberty het initiatief tot de oprichting van de pluralistische Stichting-Lodewijk de Raet, die onder zijn leiding uitgroeide tot een dynamische beweging voor volksopvoeding en volwassenenvorming. Achter de schermen ijverde hij ook voor de vernederlandsing en de splitsing van de Leuvense universiteit. Van 1955 tot 1967 was hij voorzitter van het Koördinatiekomitee Taalregeling Hoger Onderwijs en zetelde hij in het presidium van het Nationaal Komitee 5 november.

In 1968 stapte Van Haegendoren in de partijpolitiek. Hij werd gecoöpteerd senator van de Volksunie (VU) en was van 1971-1977 provinciaal senator voor Brabant. In die periode poogde hij een dialoog met de Waalse Beweging op gang te brengen, onder meer via Maurice Bologne, toenmalig senator van het Rassemblement wallon. Na de mislukking van het Egmontpact en de zware verkiezingsnederlaag van de VU zat hij de partijcommissie voor die de eendracht poogde te herstellen. In het parlement interesseerde hij zich vooral voor het hoger onderwijs en het wetenschapsbeleid. In 1972 was hij de tweede ondervoorzitter van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap. Tot op hoge leeftijd bleef hij publiceren, voornamelijk over de Vlaamse problematiek.

WERKEN: *Noord-Zuid verbinding*, 1961²; – *De Vlaamse Beweging: nu en morgen*, 2 dln., 1962; – *De Vlaamse Beweging: Verweer en aanval*, 1964; – *Vlaanderen eisende partij*, 1966; – *Zwartboek van de Vlaamse achterstand in het wetenschappelijk onderzoek*, 1971; – *Nationalisme en Federalisme*, 1971; – *Zwartboek van de "Liberté du Père de famille"*, 1971; – *De ziekte aan de Dijle*, 1966; – *Het geld van de Vlamingen*, 1978; – *Geel en zwart van de driekleur*, 1979; – *Schatplichtig Vlaanderen*, 1980; – *Van taalstrijd tot staatsvorming*, 1983; – *Het aktivisme op de kentering der tijden*, 1984.

LITERATUUR: 'Over volksopvoeding en staatsvorming. Maurits Van Haegendoren', in *Nieuw Vlaanderen* (november-december 1983), p. 2-7; – *Over volksopvoeding en staatsvorming. Liber amicorum*, 1983.

ILLUSTRATIE(S), zie: Davidsfonds.

MANU RUYS